

3

Vragenuur: Vragen Oosenbrug

Vragen van het lid Oosenbrug aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, bij afwezigheid van de minister van Infrastructuur en Milieu, over **privacyschending door ongevraagd verstrekken van reisgegevens aan leasemaatschappijen**.

Mevrouw Oosenbrug (PvdA):

Voorzitter. De overheid is een van de grootste verzamelaars van data en beschikt over zeer vergaande juridische mogelijkheden om gegevens te verzamelen en te combineren. Juist daarom zou de overheid extra voorzichtig en zorgvuldig met onze gegevens moeten omgaan.

Op de site van Rijkswaterstaat staat dat registratie van kentekens voor verkeersmetingen in overeenstemming is met de Wet bescherming persoonsgegevens en dat alle gegevens vertrouwelijk worden behandeld. Ik durf dat te betwijfelen. Om een groep leaserijders te bereiken, heeft Rijkswaterstaat namelijk een leasemaatschappij gevraagd om een uitnodigingsbrief door te sturen aan de leaserijder. Tot zover is er nog helemaal niets aan de hand, maar in deze brief stonden ook de locatie en het tijdstip waarop de automobilist was vastgelegd. Deze informatie is nu dus ook bij de leasemaatschappij bekend.

Onze verkeersgegevens zijn geen handelswaar. Rijkswaterstaat mag dergelijke privacygevoelige informatie niet delen met anderen. Een leasemaatschappij dient niet door de overheid op de hoogte te worden gebracht van de locatie en het tijdstip waarop een automobilist is vastgelegd. Ik vraag de staatssecretaris om deze mensen een brief te sturen waarin staat dat hun reisgegevens doorgestuurd zijn naar de leasemaatschappij. Ik vraag haar tevens om daarin excuses aan te bieden, want dit is buitenproportioneel.

Staatssecretaris Mansveld:

Voorzitter. Mevrouw Oosenbrug heeft goed beschreven wat er is gebeurd. Rijkswaterstaat heeft dit weekend ook gemeld dit te betreuren, en zijn excuses aangeboden. Ik sluit mij daar volledig bij aan. Dit had niet mogen gebeuren.

Mevrouw Oosenbrug noemde de site van Rijkswaterstaat. Voor dergelijke onderzoeken werkt Rijkswaterstaat samen met marktpartijen. Met het betreffende onderzoeksbureau zijn de afspraken vastgelegd. Bij vier van de vijf leasemaatschappijen is dat goed gegaan; bij een is dat inderdaad misgegaan. Dat betreur ik zeer. We zullen maatregelen nemen om dit in de toekomst te voorkomen, zodat de tekst die op de site van Rijkswaterstaat staat, daadwerkelijk klopt.

Dan het verzoek om een excuusbrief. Het volgende heeft zich voorgedaan. Ik heb net al gezegd dat ik een excuus op zijn plaats vind. Dat excuus heeft Rijkswaterstaat ook gemaakt en daar sluit ik mij bij aan, maar navraag heeft geleerd dat bij het onderzoeksbureau en de leasemaatschappij alle kentekengegevens inmiddels zijn vernietigd. Daardoor is het dus niet mogelijk om aan de desbetreffende groep een excuusbrief te sturen. Wel zouden de mensen kunnen worden benaderd die nu gaan reageren en eventu-

eel hun e-mailadres achterlaten. Ik denk echter dat je dan verwarring en onduidelijkheid oproept. Mijn voorkeur gaat dus, gezien de situatie, uit naar dit generieke excuus. De gegevens zijn immers niet meer traceerbaar. Dat is dus wél goed gelopen.

Mevrouw Oosenbrug (PvdA):

Ik heb van de staatssecretaris gehoord dat ook zij beseft dat er zaken rond de privacy van automobilisten zijn misgegaan. Deze fouten worden ook toegegeven. Er wordt nu ingezet op het voorkomen van nieuwe fouten, waarvoor mijn dank, maar hoe gaat de staatssecretaris voorkomen dat Rijkswaterstaat te veel informatie blijft verstrekken? Hoe zorgt zij ervoor dat dit stopt? Ik verwacht dat de overheid gewoon het goede voorbeeld geeft als het om privacy gaat. De overheid heeft immers zeer vergaande juridische mogelijkheden om gegevens te verzamelen en te combineren. Met zulke vergaande bevoegdheden moeten wij heel voorzichtig en zorgvuldig omgaan. Hoe gaan wij ervoor zorgen dat het bewustzijn er komt dat ten minste twee keer goed wordt nagedacht voordat privacygevoelige gegevens door de overheid worden gedeeld?

Staatssecretaris Mansveld:

Allereerst ga ik in op de opmerking dat de overheid het goede voorbeeld moet geven. De overheid, dat zijn wij allemaal. De rijksoverheid en de andere overheden moeten het goede voorbeeld geven, dat ben ik helemaal met mevrouw Oosenbrug eens. Rijkswaterstaat zal meer en meer gaan werken met het digitaal aanschrijven van gebruikers. In de aanschrijving staan niet de locatie en het tijdstip van de waarneming genoemd; die informatie zal alleen zichtbaar zijn via een versleutelde, geanonimiseerde link die wordt meegestuurd in een persoonlijke uitnodiging. Op die manier wordt er een sluis tussen gezet. Rijkswaterstaat werkt dit momenteel uit. Ik vind het belangrijk dat wij de uitwerking van Rijkswaterstaat afwachten, mede gezien het debat dat nu plaatsvindt dankzij mevrouw Oosenbrug. Die uitwerking kan met de Kamer gedeeld worden, waarna het brede debat kan plaatsvinden over de wijze waarop wij hier in de toekomst beter mee kunnen omgaan, zodat dit soort dingen kunnen worden voorkomen.

Mevrouw Dik-Faber (ChristenUnie):

De ChristenUniefractie vraagt zich af of het College bescherming persoonsgegevens hierbij betrokken is. Klopt het dat Rijkswaterstaat geen melding heeft gedaan bij het College bescherming persoonsgegevens? Als dat zo is, zou er geen sprake zijn van een incident, maar zou er wellicht structureel iets in de organisatie van Rijkswaterstaat moeten veranderen.

Staatssecretaris Mansveld:

Ik ben er niet van op de hoogte of Rijkswaterstaat wel of niet een melding heeft gedaan. Als dat niet is gebeurd, zal ik dat de Kamer laten weten.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

Wij worden regelmatig opgeschrikt door dit soort gevallen, waarbij er opeens sprake is van uitwisseling van datasets waar de gewone burger niets van weet. Is het mogelijk dat de regering een inventarisatie maakt van alle aanwezige

datasets van ministeries en onderliggende bestuursorganen? In dat geval hebben de burgers in elk geval inzicht in hetgeen verzameld wordt.

Staatssecretaris **Mansveld**:

Er zullen inderdaad verschillende datasets zijn. Er worden ook combinaties gemaakt. Dat zal een dynamisch geheel zijn, ook als het gaat om Rijkswaterstaat. Ik vind het belangrijk dat alle datasets worden beschermd door de privacywetgeving. Omdat de datasets dynamisch zijn, lijkt het mij ingewikkeld om steeds uit te leggen of te laten zien welke combinatie van data gebruikt of gemaakt wordt. Wel vind ik het belangrijk dat de privacywetgeving bescherming biedt op dit punt.

De **voorzitter**:

Dank u wel.

Staatssecretaris **Mansveld**:

Nog een aanvullende opmerking. Ik heb inmiddels het antwoord op de vraag van mevrouw Dik-Faber gekregen. Er is melding gemaakt van dit punt bij het College bescherming persoonsgegevens.

De **voorzitter**:

Ik dank de staatssecretaris voor haar komst naar de Kamer.